RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 54.768/3
van 13 januari 2014

over

een ontwerp van ministerieel besluit ‘houdende de bepaling van de inkomsten die in aanmerking worden genomen voor de berekening van het maandelijkse netto-inkomen en de vaststelling van de methodiek met betrekking tot het solvabiliteitsonderzoek’

Op 12 december 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit ‘houdende de bepaling van de inkomsten die in aanmerking worden genomen voor de berekening van het maandelijkse netto-inkomen en de vaststelling van de methodiek met betrekking tot het solvabiliteitsonderzoek ’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 30 december 2013. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Kaat LEUS, staatsraden, Marc RIGAUX, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Frédéric VANNESTE, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 13 januari 2014.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van ministerieel besluit strekt ertoe uitvoering te geven aan de machtigingen vervat in de artikelen 2, tweede lid, en 7, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 september 2013 ‘houdende de voorwaarden waaronder de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen en het Vlaams Woningfonds bijzondere sociale leningen aan particulieren kunnen toestaan’. Daartoe bepaalt de Vlaamse minister, bevoegd voor de huisvesting, hoe het maandelijks netto-inkomen wordt vastgesteld (artikelen 1 en 2 van het ontwerp) evenals de gehanteerde methode om na te gaan of iemand solvabel is (artikelen 3 tot 6 van het ontwerp).

3. De artikelen 1 en 2 van het ontworpen besluit vinden dan ook rechtsgrond in artikel 2, tweede lid, van het besluit van 13 september 2013 terwijl de artikelen 3 tot 6 van het ontworpen besluit rechtsgrond vinden in artikel 7, eerste lid, van hetzelfde besluit.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

4. In artikel 1, § 2, van het ontwerp wordt in de mogelijkheid voorzien om “uitsluitend rekening [te houden] met de inkomsten van de laatste volledige maand voorafgaand aan de referentiedatum bij het aangaan van de lening, indien de inkomenssituatie van de ontlener tijdens de bedoelde periode van zes volledige maanden aanzienlijk is gedaald”, terwijl geen gelijkaardige bepaling bestaat voor de zelfstandige die in beginsel zijn (gemiddelde maandelijkse) netto belastbaar inkomen bewijst aan de hand van zijn meest recente fiscale aanslag die betrekking heeft op de actuele zelfstandige activiteit waaruit het netto belastbaar inkomen wordt genomen, verminderd met de belastingen en gedeeld door het aantal maanden waarop de aangifte betrekking heeft. Nochtans kan op het eerste gezicht ook een zelfstandige geconfronteerd worden met dergelijke aanzienlijke daling van de inkomsten. De wijze waarop het gemiddelde maandelijkse netto-inkomen wordt bewezen lijkt daar in beginsel niet aan af te doen. Bovendien is niet duidelijk wat moet worden begrepen onder een “aanzienlijke daling” in de inkomstensituatie die, zoals hiervoor is opgemerkt, ook bij zelfstandigen kan tussenkomen.

De grondwettelijke regels van gelijkheid en niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen wordt ingesteld voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en redelijk verantwoord is. Het is dan ook in beginsel gerechtvaardigd dat tussen bepaalde categorieën van personen in een afwijkend stelsel wordt voorzien op grond van de doelstellingen die met de ontworpen regeling (in dit geval het toestaan

van bijzondere sociale leningen aan particulieren), worden nagestreefd. Niettemin moet voor dergelijk afwijkend stelsel een criterium worden gehanteerd dat niet discriminerend is. Het criterium waarop de verschillende behandeling berust moet objectief en pertinent zijn ten opzichte van het onderwerp van de betrokken maatregel en het doel dat ermee wordt nagestreefd. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; de beginselen van gelijkheid en non-discriminatie zijn geschonden wanneer vaststaat dat geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

De stellers van het ontwerp zullen deze verschillende behandeling moeten kunnen verantwoorden.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS Marnix VAN DAMME